

Annotatie van de commissiegriffier

O. Vliegenthart, 0348-428619 of raadsgriffie@woerden.nl

Raadsvoorstel (16R.00046) inzake rapport Rkc “Onderzoek uitvoering BBZ-regeling”

De voorzitter gaat ervan uit dat alle technische / informatieve vragen over de stukken in de informatiebijeenkomst op 7 april of uiterlijk op 7 april via rekenkamer@woerden.nl zijn gesteld.

1. Doel van de bespreking

De commissie wordt gevraagd de raad te adviseren over met name de aanbevelingen die de Rekenkamercommissie (Rkc) heeft gedaan naar aanleiding van een onderzoek naar de uitvoering van het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ):

“Het college opdracht geven:

- 1. om aan Ferm Werk het samenstellen van een taakbeschrijving van de werkzaamheden inzake de uitvoering van de BBZ-regeling op te dragen, waarbij vooral ook nader invulling moet worden gegeven aan het controlebeleid;*
- 2. om met Ferm Werk afspraken te maken met betrekking tot de periodieke rapportages over de uitvoering van de BBZ-regeling met daarin in ieder geval gegevens over:*
 - a. verstrekkingen, ontvangen aflossingen, lopende vorderingen, omzettingen in bijstand om niet, alles in geld;*
 - b. aantallen cliënten en het verloop daarin;*
 - c. aantal aanvragen, toekenningen en afwijzingen;*
 - d. verantwoording inzake toepassing procedures en het gevoerde controlebeleid.”*

De rekenkamercommissie is door een burger geattendeerd op mogelijke onregelmatigheden in de uitvoering van het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandige (BBZ-regeling). Aangezien de rekenkamercommissie geen individuele casussen onderzoekt, heeft zij een oriënterend gesprek gevoerd met ambtenaren van de gemeente Woerden en van de uitvoeringsorganisatie Ferm Werk. De uitkomsten van dit gesprek waren voor de commissie aanleiding om een onderzoek in te stellen met als hoofdvraag of de rechtmatigheid bij de toepassing van de BBZ-regeling voldoende is geborgd.

Het onderzoek is uitgevoerd in oktober/november 2014. Ambtelijke wederhoor heeft eind 2015 plaatsgevonden. Het onderzoek heeft zich gericht op dossiers die liepen in 2013. De centrale vraagstelling van dit onderzoek luidt: *“Is de rechtmatige toepassing van de BBZ-regeling voldoende geborgd?”*

De Rkc plaatst in het rapport nadrukkelijke kanttekeningen bij *“de zorgvuldigheid van de gevolgde procedures, het kritische gehalte van het interne onderzoek en de interne toetsing en daarvan afgeleid bij de kwaliteit van de besluitvorming. Deze doen afbreuk aan de borging van de rechtmatige toepassing van het BBZ.”* In de bestuurlijke reactie geeft het college aan zich te kunnen vinden in de conclusies. Het college meldt daarbij dat de BBZ-regeling sinds 1 januari 2016 op een andere wijze wordt uitgevoerd, namelijk bij Ferm Werk zelf en niet meer bij het Bureau Zelfstandigen van de gemeente Utrecht. In het raadsbesluit wordt uitgegaan van de nieuwe situatie (per 1 januari 2016).

Voor de behandeling zijn wethouder Koster en de heer Van der Staaij, voorzitter van de Rekenkamercommissie, uitgenodigd.

2. Voorgeschiedenis

10 oktober 2003	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen 2004
2003	Bestuursovereenkomst inzake samenwerking op het terrein van het Bbz, loaz en aanverwante zelfstandigenregelingen Uit het Rkc-rapport: <i>“De gemeenten Woerden en Utrecht hebben in 2003 een bestuursovereenkomst gesloten inzake samenwerking op onder meer het terrein van de BBZ. Deze samenwerking heeft, blijkens de tekst van de bestuursovereenkomst, tot doel om:</i> <i>• de efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de BBZ te vergroten;</i> <i>• de kwetsbaarheid in de uitvoering van de regeling te verkleinen;</i> <i>• in te spelen op snel wijzigende omstandigheden.</i> <i>Partijen zijn met deze bestuursovereenkomst overeengekomen dat de gemeente Utrecht “de werkzaamheden uitvoert zoals beschreven in deze regeling”. De werkzaamheden zijn echter niet nader uitgewerkt of gespecificeerd.”</i>
2014/2015	Dienstverleningsovereenkomst Ferm Werk 2015 Uit het Rkc-rapport: <i>“Gemeente Woerden en Openbaar Lichaam Ferm Werk hebben een dienstverleningsovereenkomst gesloten met betrekking tot de basisdienstverlening en de aanvullende dienstverlening door Ferm Werk. De basisdienstverlening behelst de uitvoering van de wetten en regelingen zoals vermeld in artikel 5 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling. Hierin wordt het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen expliciet benoemd. In bijlage 2 bij de dienstverleningsovereenkomst zijn enkele kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) uitgewerkt, maar niet specifiek met betrekking tot de BBZ.</i> <i>(...)</i> <i>Voor zover kan worden nagegaan is er geen formele overeenkomst tussen Ferm Werk en de gemeente Utrecht met betrekking tot het BBZ. Er zijn evenmin financiële afspraken gemaakt tussen Ferm Werk en de gemeente Utrecht en er wordt evenmin over de uitkomsten van de verrichte werkzaamheden door ‘Utrecht’ gerapporteerd.”</i>
28 januari 2016 raadsvergadering	Rv (15R.00800) Nota Beleid Participatie, Werk & Inkomen 2016-2017 <i>“Bij het formuleren van de concrete afspraken zullen in ieder geval de volgende elementen worden meegenomen:</i> <i>(...) de wijze waarop de BBZ kan worden ingezet om zelfstandig ondernemerschap te bevorderen”</i>
9 maart 2016 commissie Welzijn	Rib (16R.00073) Resultaatafspraken Ferm Werk 2016 <i>“Trajecten</i> <i>(...) 3.c. Ferm Werk zet het instrument kredietverlening binnen de BBZ-regeling actief in ten behoeve van inwoners in het bestand die zelfstandig ondernemer willen worden. Bij de uitvoering van de BBZ-regeling werkt Ferm Werk samen met lokale ondernemers. Ferm Werk rapporteert per kwartaal hoeveel inwoners op die wijze zijn geholpen en wat het resultaat is geweest.”</i>

3. Vervolprocedure

- De beoogde raadsbehandeling van dit voorstel vindt plaats in de vergadering van 21 april 2016.
- In de bestuurlijke reactie geeft het college aan in de loop van 2016 de raad te informeren over de resultaten van de nieuwe wijze van uitvoering van de regeling.
- Het college maakt met Ferm Werk de afspraak dat uiterlijk met ingang van het tweede kwartaal van 2016 gegevens over de uitvoering van de regeling worden opgenomen in de periodieke 'Kwartaal in beeld'-rapportages.

4. Bijzonderheden

- Na een melding van een inwoner over mogelijke onregelmatigheden in de uitvoering van de BBZ-regeling heeft de Rekenkamercommissie een oriënterend gesprek gevoerd met ambtenaren van de gemeente Woerden en van de uitvoeringsorganisatie Ferm Werk. De uitkomsten van dit gesprek waren voor de commissie aanleiding voor een onderzoek.
- Sinds 1 januari 2016 voert Ferm Werk de BBZ-regeling zelf uit.
- Dit rapport van de Rekenkamercommissie wordt volgens de nieuwe wijze behandeld, zoals vastgesteld door het Presidium op 23 maart 2015.
 - A. Beeldvorming, technische sessie: eerst wordt het voorstel in een informatiebijeenkomst besproken. De raad kan aan de Rekenkamercommissie verduidelijkende/technische vragen stellen over alle aspecten van het onderzoek. Aan het college kunnen eveneens verduidelijkende/technische vragen worden gesteld. Deze sessie vond plaats op 7 april.
 - B. Oordeelsvorming, politieke sessie: vervolgens wordt het voorstel in een commissievergadering behandeld. Met betrekking tot dit rapport tijdens deze vergadering van de commissie Welzijn. De nadruk van deze behandeling ligt op het commissiedebat onderling en met de portefeuillehouder. De Rekenkamercommissie heeft een meer reactieve rol en zit aan tafel om desgevraagd nog op onderdelen een toelichting te geven of een korte reactie te geven op het politieke debat.
 - C. Besluitvorming, politieke sessie: tenslotte wordt afhankelijk van het commissieadvies het voorstel als hamerstuk of bespreekstuk geagendeerd in een raadsvergadering. In het geval van een bespreekstuk heeft de Rekenkamercommissie geen rol meer in het debat.